

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM ČASNĚ LATÉNSKÝCH OBYTNÝCH OBJEKTŮ U MAŠOVIC, OKR. DOMAŽLICE

Pavel Břicháček – Milan Metlička

V jihozápadních Čechách představuje konec doby halštatské a počátek doby laténské plynulý přechod, který můžeme pozorovat jak na celcích z pohřebišť, tak na kolekcích sídlištního materiálu ať z rovinných či výšinných lokalit. V tomto směru připomeňme jen kontinuitu pohřbívání na rozsáhlých plochých pohřebišťích v Nynicích, Manětíně-Hrádku a v Radčicích. Stejně plynulý přechod můžeme sledovat i při rozboru sídlištních nálezových souborů především z polozemnic. Výrazný zlom v osídlení nastává až na počátku LT B, kdy v celém regionu osídlení výrazně řídne. Ukončen je tak dlouhý kontinuální kulturní vývoj, který můžeme zpětně sledovat až do počátku střední doby bronzové.

Přesto, že se v posledních desetiletích díky rozsáhlým výzkumům nálezový fond z pozdní doby halštatské a časně doby laténské výrazně rozrostl, zůstává mnoho souborů nepublikovaných. Nejde však jen o nové nálezy, ale i o starší výzkumy a nálezy, jako jsou polozemnice z Líní, okr. Plzeň-sever, a Holýšova, okr. Domažlice, které byly prozatím publikovány jen informativně (*Šaldová 1984*, 304–330, Abb. 10 a 11). Cílem našeho příspěvku je alespoň částečně tento dluh splatit.

* * *

Dva rozdílné typy obydlí časně doby laténské se podařilo zachytit v roce 1994 při záchranném výzkumu na katastru Mašovic u Meclova, okr. Domažlice, při stavbě přeložky silnice I/26 Horšovský Týn–Meclov. Při této akci se podařilo nově zjistit hned několik sídlištních lokalit, z nichž některé v průběhu výzkumu navštívil i dnešní jubilant. Na souvisle zkoumané ploše na výrazném návrší jihovýchodně od kostela sv. Anny na katastru Horšovského Týna byly vedle dvojitého paralelního ohrazení (pravděpodobně dvorce) z přelomu Ha C/Ha D, odkryty také zahloubené chaty a další sídlištní objekty z rozhraní pozdní doby halštatské a časně doby laténské Ha D3–LT A (*Metlička 1997*, 65; *Chytráček – Metlička 2004*, 170–172). Na nedalekém svahu jižně od sv. Anny byla sběrem na skryté ploše a odebíráním splachové vrstvy získána keramika dokládající osídlení v pozdní době bronzové. Jiné rovinné sídliště z počátku doby laténské pak bylo objeveno 1,0 km jihozápadně od kostela na katastru Mašovic u Meclova, na levém břehu Mračnického potoka. Vedle tří objektů z přechodu českofalcké mohylové a milavečské (knovízské) kultury byly na této poloze prozkoumány také dva půdorysy staveb z časně doby laténské, kterým je věnován tento příspěvek. Osamoceně asi 700 m dále po trase v poloze „Nad Hájem“ je situován poslední objekt 2, oválná jáma s bohatým obsahem keramiky rovněž z přechodu střední a mladší doby bronzové. Nálezy z tohoto období byly zpracovány a zhodnoceny v jiném článku (*Čedíková – Metlička 2004*, 67–81). Záchranné archeologické výzkumy byly průběžně doplňovány sběry na okolních polích, jejichž cílem bylo získat bližší představu o rozsahu osídlení jednotlivých lokalit.

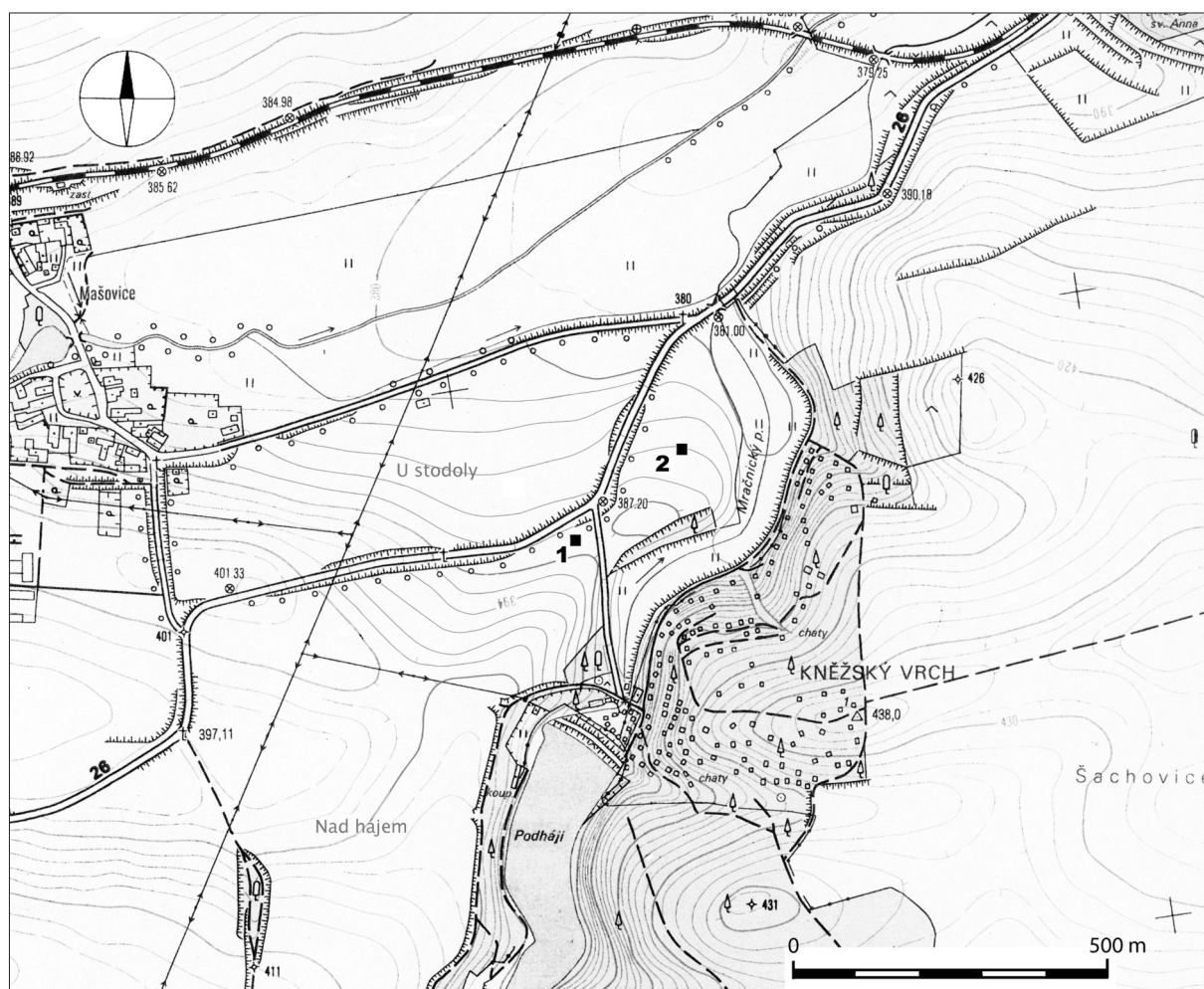
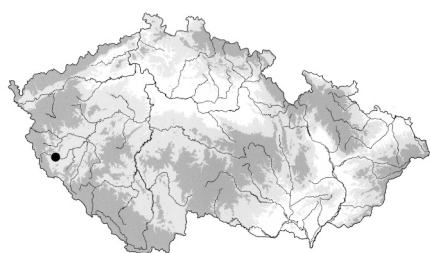
POLOHA SÍDLIŠTĚ A PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Časně laténské sídliště se nachází na nevýrazném oblém návrší, které na severu přechází v nivu Černého potoka. Na jižním okraji nivy pod návrším teče umělé rameno potoka, pravděpodobně starý mlýnský náhon. Na východě obtéká polohu Mračnický potok, který je nejbližším vodním zdrojem, vzdáleným od časně laténských objektů 150 m. Na jihozápadě přechází návrší nevýrazným mělkým sedlem v rovněž nevýrazný hřbet, nadmořská výška sídliště je 382–390 m. Hydrologicky lokalita leží na středním toku Radbuzy a geomorfologicky je oblast součástí okrsku Poběžovické kotliny, která zaujímá střední část Chodské pahorkatiny. Jde o plochou tektonickou sníženinu s plochým reliéfem se zbytky třetihorního zarovnaného povrchu na kaolinicky zvětralých horninách, s ojedinělými suky a široce rozevřenými

mělkými údolními vodními toků. Oblast je málo zalesněná s převahou borových monokultur, které jsou rozptýleny do malých komplexů, převažuje orná půda (Demek 1987, 408). Geologické podloží tvoří pleistocenní sprašové hlíny s polohami svahovin (würm) (Geologická mapa ČR 1986, list 21-23 Domažlice) a půdou je hnědozem na půdotvorném substrátu sprašových hlín (Půdní mapa ČR 1990, list 21-23 Domažlice). Lokalita je dlouhodobě zemědělsky obdělávána. Klimaticky území patří do druhé nejteplejší oblasti jihozápadních Čech MT 10 s dlouhým létem a krátkým trváním sněhové pokrývky (Quitt 1971, 13). Geobotanická mapa rekonstruuje přímo na lokalitě acidofilní doubravy a při blízkých tocích Černého a Mračnického potoka luhy a olšiny. Průměrné roční srážky se pohybují mezi 550 a 600 mm a průměrná roční teplota mezi 7 a 8 °C (Mikyška 1968, list M-33-XIX Mariánské Lázně).

CHARAKTERISTIKA A POPIS OBJEKTŮ

Přesto, že oba časné laténské půdorysy jsou od sebe vzdáleny 220 m (viz obr. 1) a v prostoru mezi nimi nebyly zachyceny žádné další objekty, pokládáme je za součást jednoho sídelního areálu. Nezachycení dalších sídlištních objektů, především sloupových a kulových jam, může být ovlivněno dvěma faktory. Jednak charakterem skrývky, který jsme již nemohli ovlivnit, protože jsme na stavbu byli upozorněni opožděně, kdy již část skrývky proběhla, a pak klimatickými podmínkami, protože výzkum probíhal v lednu a únoru 1994, kdy půda střídavě promrzala a tála.

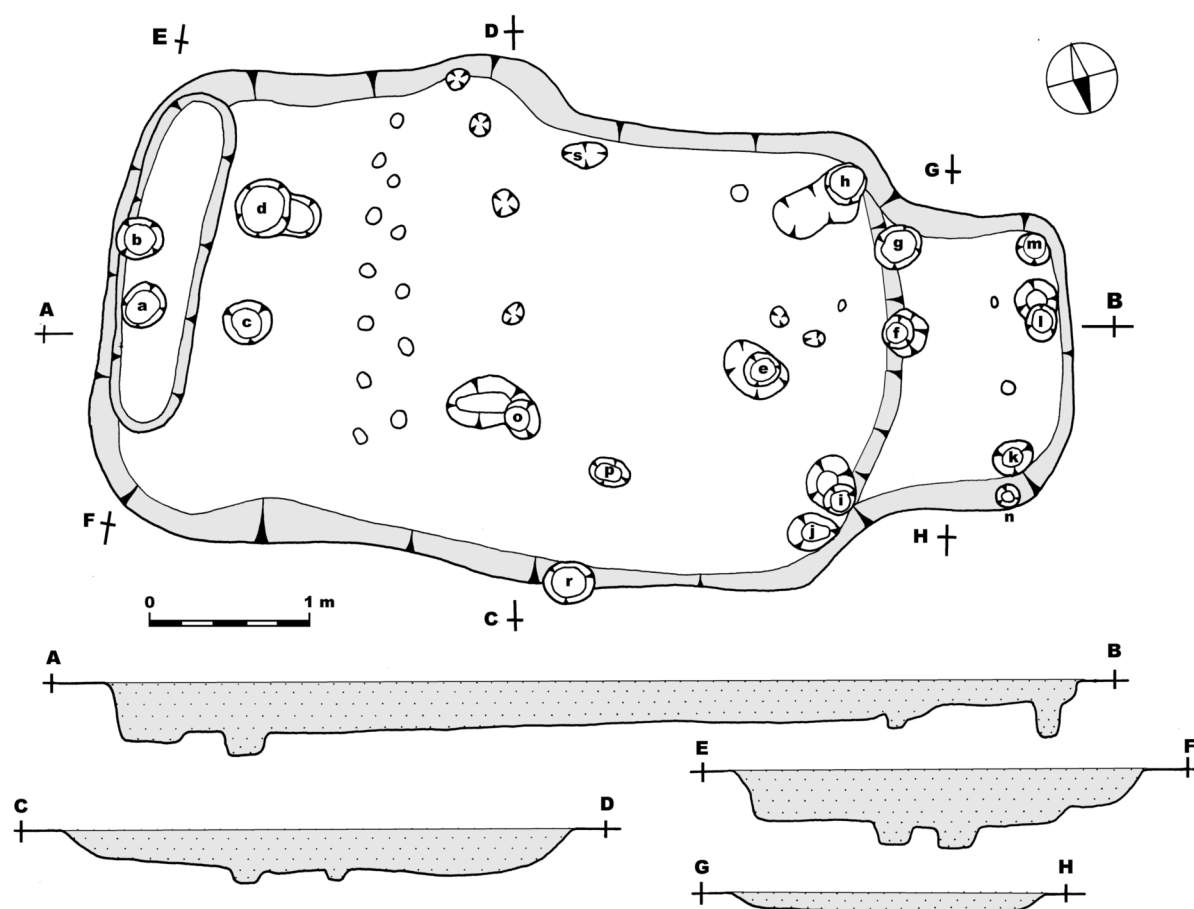


Obr. 1. Mašovice, okr. Domažlice. Mapa s vyznačením poloh půdorysů staveb: 1 – objekt 1, polozemnice; 2 – objekt 7, půdorys nadzemního sloupového domu. Nahoře: poloha lokality na mapě ČR

1. Objekt 1 – polozemnice

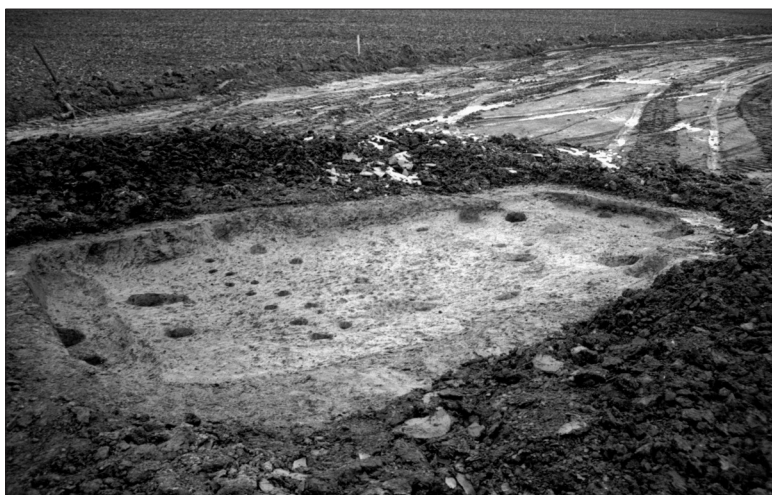
Zahloubená chata byla zachycena autory při prohlídce skrývky u odbočky staré silnice Horšovský Týn–Meclov ke koupališti u rybníka Podhájí. Na místě bylo provedeno ruční dočištění buldozerem skryté plochy, čímž vznikla sonda o rozměrech 7 × 3,6 m. Vzhledem k rychlosti, ve které musela být tato část plochy uvolněna pro stavbu a protože byl zahlouben mělce, byl vybírán naráz a v celé síle výplně.

V rámci sídliště se chata nachází v sedle návrší a měla obdélný půdorys se zaoblenými rohy, podélnou osu ve směru přibližně východ–západ (JVV–SZZ) a vstupní lalok nebo přístavek u kratší, západní stěny (obr. 2 a 3). V ose byla dlouhá 6,10 m, z toho vstupní blok 1,10 m, šířka kolísala mezi 2,90 a 3,00 m a u laloku činila 1,90 m. Zahloubená část měla plochu 14,5 m², se vstupním lalokem (2,1 m²) dosahovala 16,6 m².



Obr. 2. Mašovice, okr. Domažlice.
Půdorys s řezy zahloubené chatou 1

Obr. 3. Mašovice, okr. Domažlice.
Vypracovaná polozemnice, objekt 1.
Foto M. Metlička



Stěny objektu byly strmé, kolmější zejména na východní a jižní straně, ke dnu zaoblené. Dno bylo rovné, jen na západě se u vstupního laloku mírně zvedalo a vytvářelo nízký stupeň. Zahloubení chaty bylo poměrně malé a pohybovalo se od 20 cm u severní stěny do 30 cm u stěny jižní. Zahloubení ve vstupním laloku dosahovalo jen 15 cm. Podél kratší východní strany byl ve dně vyhlouben žlab široký 40 cm, dlouhý 2,10 m, který se zahluboval do dna chaty 9 cm. Ve žlabu byly dvě sloupové jamky A a B. Jamka A měla průměr 28 cm a zahlubovala se 12 cm, stěny byly téměř kolmé, dno rovné, jamka B měla průměr 30 cm a zahloubení do dna 10 cm, stěny byly téměř kolmé, dno rovné. Před touto dvojicí jamek byla uvnitř půdorysu ve vzdálenosti cca 50 cm další dvojice jamek C a D. Jamka C měla průměr 28 cm a zahloubení 15 cm, stěny byly téměř kolmé, dno rovné a jamka D měla průměr 35 cm, zahloubení 14 cm a na západě mělčí výklenek hluboký 6 cm, stěny byly kolmé, dno rovné. Jamka E ležela uvnitř půdorysu blíže západní stěny zhruba v ose stavby, měla průměr 22 cm, zahloubení 16 cm, stěny byly téměř kolmé, v horní partii se nálevkovitě rozevíraly, dno bylo rovné. Pět dalších jamek (F až J) pak bylo rozmístěno v půloblouku a tvořilo západní stěnu vlastního domu. S konstrukcí domu a se zastřešením vstupního laloku nejspíše souvisí všech pět. Jamka F ve středu stěny měla průměr 20 cm a zahloubení 11 cm, stěny byly téměř kolmé, směrem k západu se v horní partii nálevkovitě rozevíraly a dno bylo rovné, jamka G ležela v polovině stěny, měla průměr 28 cm, zahloubení 13 cm, stěny téměř kolmé a dno rovné. V jihozápadním rohu chaty byla jamka H o průměru 26 cm, která měla zahloubení 9 cm, kolmé stěny a rovné dno. Severovýchodně od ní vybíhala mělká nepravidelná prohlubeň. U severozápadního rohu pak byla dvojice jamek I, J. Jamka I měla průměr 21 cm, zahloubení 18 cm, stěny byly téměř kolmé a dno rovné. Jihovýchodně od ní se táhla mělká hruškovitá prohlubeň. Jamka J měla oválný tvar s delší osou 34 cm, zahloubení 12 cm a stěny byly šikmé, dno mísovité. V západní stěně vstupního laloku byly ne zcela pravidelně rozmístěny další čtyři jamky (K až N). Jamka K u severozápadního rohu laloku byla oválná s delší osou 26 cm, zahloubením 12 cm a stěny měla šikmé, dno rovné. Jamka L měla průměr 20 cm, zahloubení 18 cm, stěny byly téměř kolmé, dno rovné a jižně od ní vybíhala mělká kruhová prohlubeň. Jamka M měla kruhový tvar o průměru 20 cm a zahlubovala se jen 5 cm a jamka N měla průměr 15 cm, zahloubení 15 cm a stěny byly šikmé a dno malé rovné. Snad konstrukční význam mohla mít ještě sloupová jamka R umístěná zhruba v polovině délky severní stěny na jejím okraji. Měla průměr 30 cm, zahloubení 6 cm, stěny byly šikmé a dno rovné.

Zbývající tři kúlové či sloupové jamky (O, P, S) zřejmě nesouvisí s konstrukcí domu a můžeme je jako několik dalších drobných jamek považovat za související s vnitřní výbavou chaty. Zhruba ve středu severní poloviny chaty ležela jamka O, která měla průměr 25 cm, zahloubení 12 cm a stěny byly šikmé a dno rovné. Východně od ní vybíhala oválná (50 cm dlouhá) cca 7 cm hluboká prohlubeň. Tato jamka spolu s dalšími 4 drobnými jamkami táhnoucími se v řadě obloukem k jižní stěně mohly členit vnitřní prostor domu. Východně od této řady byly ve dně dvě další řady střídavě řazených drobných kúlových jamek o průměru 7–11 cm a hloubce 8–12 cm. Stěny jamek se do hloubky hrotitě sbíhaly. Obě řady mají po šesti kúlcích a směrem k jižní stěně, na kterou nasedají, se mírně sbíhají. U severní stěny je úzké, asi 60 cm široké přerušení.

Výplň celého objektu včetně vstupního laloku, žlabu při východní stěně a kúlových jamek byla jednolitá šedohnědá hlinito-jílovitá. Ve výplni byly vedle keramiky roztroušeny zlomky mazanice, většinou malých rozměrů, uhlíky a drobné úlomky spálených zvířecích kostí. Podloží tvořila okrová sprašová hlína.

Při dokumentaci byly půdorysem vedeny celkem čtyři řezy, jeden v podélné ose (řez A–B a další tři příčné, řez C–D středem chaty, řez E–F přes žlab podél západní stěny a řez G–H přes vstupní lalok.

Složitější se ukazuje interpretovat konstrukci chaty. Konstrukční funkci měly rozhodně jamky A, B při středu západní stěny, které nesly sedlovou střechu. Na protější straně nesla střechu jistě jamka F. Další dvě dvojice jamek u severozápadního (I, J) a jihozápadního rohu (G, H) měly zřejmě jen podpůrnou funkci a sloužily jednak k napojení zastřešení západního vstupního laloku a konstrukci vstupu-dveří. Na západním okraji laloku těmto jamkám odpovídá čtveřice jamek K, L, M, N. Nejasnou, ale s velkou pravděpodobností také konstrukční funkci měly jamky C, D umístěné poblíž východní stěny ve vnitřním prostoru, které jsou symetricky umístěné vzhledem k žlabu podél východní stěny.

Popis materiálu a datace

V průběhu výzkumu zahloubené chaty bylo získáno 917 zlomků keramických nádob z doby laténské a 3 keramické zlomky z mladší doby bronzové (*obr. 12:12–14*), které jsou intruzí ze starších archeologických situací. Soubor keramických nálezů doplňuje kolekce 4 celých a 5 zlomků přeslenů (*obr. 6:1; 12:1–8*), ze kterých dva byly vyrobeny z keramické hmoty se silnou příměsí tuhy. Získáno bylo i 232 ks mazanice o celkové váze 4,28 kg. Téměř rovnoměrně jsou zastoupeny beztvare hrudky a zlomky s jednou uhlazenou

Tab. 1. Mašovice, okr. Domažlice.
Statistický přehled zlomků
keramických nádob z výplně
zhloubené chaty 1

Objekt 1 – keramika	Zdobené okraje	Zdobené stěny	Okrajové zlomky	Zlomky den	Atypické zlomky	Celkem
Užitková keramika	19	5	102	48	535	709
Jemná keramika	0	0	12	5	70	87
Keramika vyráběná na kruhu	12	15	18	5	13	63
Tuhová keramika	5	2	7	5	39	58
Celkem	36	22	139	63	657	917

plochou bez otisků na spodní straně. Tyto kusy jsou oproti klasické mazanici vyrobeny z písčito-hlinitého materiálu a pochází z vypálené podlažky otopného zařízení, podle absence zlomků klenby nejspíše jen otevřeného ohniště. Z předmětů z kamene je zajímavá kruhová destička s neopracovaným povrchem z břidlice (obr. 8:32), zlomek většího kamenného brousku a kus drtidla z jemnozrného slepence se slídou. Soubor nálezů doplňuje 53 g drobných zlomků přepálených, nejspíše zvířecích kostí, protože na nich nebyly antropoložkou L. Šmolíkovou identifikovány znaky typické pro kosti lidské. Stejně jako kosti bylo rozplavením získáno 25 g drobných uhlíků, které nebyly zatím určeny. V malém zlomku se zachovala také bronzová šipka, která byla identifikována jen podle otisku zelené patiny v hlíně.

Skladbu zlomků keramických nádob podává tab. 1, ze které vyplývá, že hrubá užitková keramika tvořila 77,3 %, jemná keramika 9,6 %, keramika vyráběná na kruhu 6,9 % a keramika z tuhového materiálu 6,3 %. Z celkového počtu pak 71,6 % tvořily nezdobené zlomky stěn, 6,9 % zlomky den, 19,1 % byly zlomky z okrajů nádob a jen 6,3 % zlomků bylo zdobených (přesah nad 100 % způsobují zlomky, které jsou jak okrajové, tak zdobené; viz tab. 1).

Pro chronologické zařazení souboru je rozhodující rozbor tvarů a výzdobných prvků především užitkové keramiky. Hrnce se zataženým ústím jsou zastoupeny hned několika typy a variantami. Početně zastoupeným tvarem je hrncovitá nádoba s nízkým kuželovitým hrdlem, které plynule, nebo hranou přechází v silně rozšířené tělo s vysoko umístěnou klenutou výdutí. Velikostně jde především o středně velké nádoby, výjimečně velké (obr. 6:8). Varianta s plynulým přechodem hrdla a těla má hrdlo nejčastěji vypouklé (obr. 6:4–6, 8, 14) a výjimečně rovné (obr. 6:11) a varianta s výraznější hranou má hrdlo od rovného (obr. 6:9) po prohnuté (obr. 6:7). Tento tvar zřejmě vychází ze starších situlových tvarů. Rozhraní hrdla a těla, které je někdy zvýrazněné hranou, je zdobené jednou (obr. 6:7, 9, 10), ale častěji dvěma i více řadami důlku rozličné velikosti a tvarů, které jsou do sebe vklíněny (obr. 6:4, 5, 6, 11, 14). Toto vzájemné zasazení dvou řad je dobře patrné na zlomku se srpovitými důlky s otisky nehtů (obr. 6:8). Důležitým zjištěním je absence střídavě mačkané plastické pásky (v celém souboru se vyskytla jen na jediném exempláři; obr. 7:8), která byla na starších tvarech převažujícím prvkem oddělujícím hrdlo a tělo užitkových nádob. Okraje těchto nádob jsou zpravidla výrazně ven vyhnuté s hranou na vnitřní straně (např. obr. 6:4, 5, 9, 11, 14, 15) a nebo kyjovitě výrazně oboustranně rozšířené (obr. 6:7, 12) někdy s horní hranou probranou (obr. 6:13).

Druhý tvar hrncovitých nádob má na rozdíl od předchozího tělo soudkovitého tvaru. Je zastoupen třemi exempláři (6:19–21). Tvary okrajů jsou shodné s předchozím, podobná je i výzdoba s řadou důlků s otiskem nehtu (obr. 6:21) nebo s více řadami důlků (obr. 6:20), které mohou pokrývat v ploše větší část výdutě. Oběma předchozím typům nejspíše také patří několik nezdobených menších okrajových zlomků (obr. 7:12–17). Soudkovitý tvar měly nejspíše také nádoby, z nichž pochází dva zlomky okrajů zdobené nepravidelnou hladkou páskou s okrajem dovnitř seříznutým (obr. 7:19, 20), oba vyrobené z tuhového materiálu.

Významnou skupinou jsou užitkové nádoby s širokým otevřeným ústím. Na přechodný tvar mezi těmito nádobami a předchozími ukazuje zlomek s dovnitř seříznutým okrajem a řadou důlků (obr. 7:2) vyrobený z tuhové hlíny. Na situlové nádoby LT A upomíná především nádoba s odsazeným, prohnutým a rozevřeným hrdlem (obr. 7:7). Ostatní nádoby mají hrdlo více či méně výrazně odsazené (obr. 7:1, 3–6), okraj se u nich zpravidla plynule kyjovitě rozšiřuje (obr. 7:1, 4–6), horní hrana je často zploštělá (obr. 7:1, 3). Některé nádoby mají i výraznější esovitou profilaci (obr. 7:18, 22), výzdobu tvoří u tohoto typu nejčastěji řada důlků (obr. 7:18, 22) nebo záseků (obr. 7:6) a nebo nepravidelných vpichů, jako na exempláři vyrobeném z tuhové hlíny (obr. 7:1). Z nezdobených okrajových zlomků můžeme tomuto typu přiřadit ještě tři další střepy (obr. 7:9–11).

Poměrně velké procento (6,9 %) keramiky bylo vyráběno na kruhu z jemné až plavené hlíny s hladkým tmavě šedým povrchem. I přes značnou zlomkovitost můžeme rozlišit dva základní typy nádob. Jednak široké mísovité nádoby esovité profilace s oblým přídním a dnem vmáčklým dovnitř. Klasické exempláře představuje rekonstruované torzo s žebrem na rozhraní hrdla těla a žlábkem na výduti (obr. 8:1). Z podobných misek jsou i další okrajové zlomky s žebrem (8:2, 6, 7, 11), zlomek výdutě se dvěma

žlábků (*obr. 8:12*), zlomky výrazné esovité profilace s žebrem (*obr. 8:3, 4*), případně doplněné žlábkem (*obr. 8:5*). Chronologicky citlivějším znakem je především kyjovité zesílení okrajů (*obr. 8:2, 6, 11*). K tomuto tvaru patří také zlomky rovných nebo slabě dovnitř vmáčklých den s jakýmsi žebírkem po jeho obvodu (*obr. 8:13, 14, 17, 18*) a střepy se dnem omfalickým (*obr. 8:19*) v několika případech i vícekrát promáčknutým (*obr. 8:15, 16*).

Druhým typem jsou lahvovité nádoby s vyšším hrdlem a ven vyhnutým okrajem. Časté je jejich zdobení vývalky (*obr. 6:2; 8:21, 24*), žlábků (*obr. 8:31*) nebo kombinací obou (*obr. 8:22, 23*). Lahvovitým nádobám patří i ven vyhnuté drobné okrajové zlomky (*obr. 7:25–27*).

Mezi jemnou keramiku LT A patří také misky braubašské profilace s oblou stěnou a okrajem na vnější straně výrazně odsazeným a hranou dovnitř seříznutou (*obr. 9:1–7*), které podle stop byly asi všechny tvarované na hrnčířském kruhu. Žlábkem a žebrem zvýrazněné odsazení okraje má jen jeden zlomek (*obr. 9:3*). Pro tento tvar typická kolkovaná výzdoba aplikovaná zpravidla kolem omfalu je zachována na jediném zlomku (*obr. 8:20*) a tvoří ji obvyklé kruhové kolký a jen částečně zachované půlobloučky.

Pro časně laténské soubory je typické výrazné zastoupení misek a mís. V souboru z Mašovic tvoří misky 55 % všech okrajových zlomků. Převážně z hrubšího materiálu užitkového charakteru jsou vyrobeny misky esovité profilace s oblou stěnou (*obr. 9:8–14; 10:1–5, 17*). Mají rozličnou tvarovou škálu od mělkých (např. *obr. 10:1*) po značně hluboké (*obr. 10:17*), s profilací jak plynulou (*obr. 9:10–12; 10:17*), tak až po výrazněji odsazený ven vyhnutý okraj (*obr. 9:9; 10:1*). Vyrobeny mohou být i z materiálu s příměsí tuhy (*obr. 9:11; 10:10*), případně vyrobeny na hrnčířském kruhu (*obr. 10:5*). Na misky oblých stěn s rovným okrajem a omfalickým dnem, které jsou typické především pro pozdně halštatské období, upomíná rekonstruovaná miska (*obr. 10:6*) a několik okrajových zlomků, které nejspíše pochází z podobného tvaru (*obr. 10:8, 12, 13*).

Řídce jsou v souboru zastoupeny kónické misky. Jejich okraje jsou buď zaoblené (*obr. 10:18, 19, 22*), rovně seříznuté (*obr. 10:28–29*) a nebo dovnitř (*obr. 10:30*) či vně zesílené (*obr. 10:32*). Jeden exemplář byl vyroben z hmoty s příměsí tuhy (*obr. 10:30*).

Posledním a nejbohatěji zastoupeným typem jsou misky oblých stěn s okrajem vzhůru (např. *obr. 11:25, 26, 31, 35–39*), nebo více či méně dovnitř zataženým. Stěna přídní může být oblá (*obr. 11:28, 40*), nebo ke dnu prohnutá (*obr. 11:22, 23*). Vyrobeny jsou jak z jemného, tak hrubého materiálu. Vlastní okraj může být buď zaoblený (např. *11:24, 25, 28–34, 39*), dovnitř seříznutý (např. *obr. 11:1–19*), dovnitř ovalený (*obr. 11:20–21*), ojediněle pak zeslabený (*obr. 11:26*), rovně seříznutý (*obr. 11:23*) nebo kyjovité zesílený (*obr. 11:35*). Výjimečně jsou vyrobeny z tuhové hlíny (*obr. 11:31*), nebo mají povrch tuhovaný (*obr. 11:13, 34*).

Dokladem tkalcovské výroby je kolekce devíti přeslenů, které mají tvary typické pro pozdně halštatské až časně laténské období. Málo obvyklý je nezdobený cívkový přeslen (*obr. 12:2*), klasický je asymetrický dvojkónický tvar se spodní částí zdobenou dostřednými rýhami (*obr. 12:1*) a polovina dvojkónického přeslenu se zaobleným lomem zdobeným důlky, které vytváří kvedlačkovitý obvod (*obr. 12:3*). Typické jsou rovněž kuželovité přesleny s podstavou kónicky vkleslou zdobené řídkými širokými (*obr. 12:4*) nebo slabými dostřednými rýhami (*obr. 12:5*) na spodní části, stejně jako podobně zdobený zlomek hruškovitého přeslenu (*obr. 12:6*) a přeslenu cibulovitého (*obr. 12:8*) vyrobeného z tuhového těsta. Posledním typem jsou čočkovité přesleny, jeden ze začíšťování povrchu chaty má horní část zdobenou opět dostřednými rýhami (*obr. 6:1*) a druhý, dochovaný jen ve zlomku, je po obvodu zdobený řadou svislých rýžek (*obr. 12:7*) a je vyrobený z materiálu s příměsí tuhy.¹

V příspěvku prezentovaný soubor zatím nemá v jihozápadních Čechách moc analogií. Zarážející je především absence pozdně halštatských tvarů, mezi které počítáme především amforu s vysokým kuželovitým nebo válcovitým prohnutým hrdlem a vyhnutým okrajem a misku se zalomenou stěnou. Chybí také jakákoliv výzdoba tuhovými pásy, vlešťovanou mřížkou a rastry lemovanými rýhami. Jen na jediném exempláři se vyskytla plastická střídavě mačkaná páska (*obr. 7:8*), která patří mezi nejčastější výzdobné prvky Ha D a počátku LT A. Jde tedy jednoznačně o soubor, kde již chybí prvky vycházející z mladohalštatské tradice a plně se rozvinuly nové časně laténské tvary a výzdobné prvky. Pro přesnější dataci souboru jsou nepoužitelné jak kónické misky, tak misky oblých stěn s rovným nebo zataženým okrajem, které se v hojně míře uplatňují od Ha D2–3 po konec doby laténské. Málo chronologicky citlivé jsou také hrubé misky esovité profilace, i když některé výrazně profilované tvary (*obr. 9:7, 9, 14; 10:1*) se vyskytují jak na konci LT A, tak v LT B.

¹ Soubor nálezů z polozemnice je uložen v ZČM Plzeň, inv. č. P 58407–58606 a P 58724.

V časném latěnu jsou novým tvarem misky braubašské profilace (*obr. 9:1–7*). Ty mají v jihozápadních Čechách analogie v časně laténských objektech 5 a 6 z Bolesína, okr. Klatovy (*Šaldová 1984, obr. 7:3, 8*), v hrobech 9, 66 a 82 závěrečné V. fáze pohřebiště v Manětíně-Hrádku (*Soudská 1994, 61*) a v souboru z polozemnice 520/78 z Plzně-Roudné (*Bašta – Baštová – Bouzek 1989, Abb. 4:3, 4, 13–15*). V obou sídlištních kolekcích se však výrazně uplatňují ještě prvky pozdně halštatské.

Citlivější datování bylo vypracováno pro jemnou na kruhu točenou časně laténskou keramiku (*Schwappach 1979*). Ta také tvoří v souboru z Mašovic výrazný podíl (viz výše), a i když je značně zlomkovitá, jsou především na mísovitých tvarech patrné výrazné určující rysy. Na kruhu točené misky výrazné esovité profilace s žebrem na rozhraní hrdla těla a se dnem vmáčklým nebo lemovaným jakýmsi žebírkem přežívají ještě v LT B (*o. c., 23, Abb. 6:5, 6*). Do konce LT A (LT A2) jsou datovány především misky se žlábkem na plecích a na maximální výduti (*o. c., Abb. 6:4; 23:9*), i když jsou známy i z hrobových kontextů LT B (hrob 16/2 z Dürrenbergu; *o. c., Abb. 32:1*). Typickým prvkem LT B jsou tvary okrajů jemné keramiky. Pyskovitě se rozšiřující okraj je typický pro začátek LT B (LT B1) a kyjovitě se rozšiřující je tvarem konce LT B (LT B2/LT C) (*o. c., 27, Abb. 7*).

V našem souboru se misky esovité profilace s žebrem na rozhraní hrdla a těla vyskytují nejméně osmkrát (*obr. 8:1–4, 6–8, 11*), žlábkem na výduti jsou zdobeny tři exempláře (*obr. 8:1, 5, 12*) a dna se vyskytují jak vmáčklá, tak lemována žebírkem. U okrajů se nevyskytuje klasické kyjovité rozšíření, ale zřetelné jsou náznaky „pyskovitého“ rozšíření (tvarování) okrajů, které můžeme vidět na třech zlomcích (*obr. 8:2, 6, 11*). V souboru z Mašovic se tak objevují prvky, které můžeme zařadit jak do konce LT A, tak na počátek LT B. Této dataci neodporuje ani charakter užitkové keramiky (*obr. 6; 7*), která má nejbližší analogie v části nálezového souboru z hradiště na Sedle u Albrechtic datovaného do LT A/B (*Chytráček – Metlička 2004, 139, Abb. 9, 10*). Typické pro toto období se v jihozápadních Čechách zdají především tvary s nízkým kuželovitým hrdlem, které je od vysoko položené vyklenuté výdute odděleno jednou, ale častěji dvěma řadami důlků, hrubých kolků nebo vrypů. Stejně charakteristické jsou i oboustranně kyjovitě rozšířené okraje. Na jemné keramice se výrazně uplatňuje hrnčířský kruh, typické je její zdobení hladkými vodorovnými žebry a žlábkem, které se uplatňují jak na miskách výrazné esovité profilace, tak na lahovitých nádobách.

2. Objekt 7 – půdorys nadzemní sloupové stavby

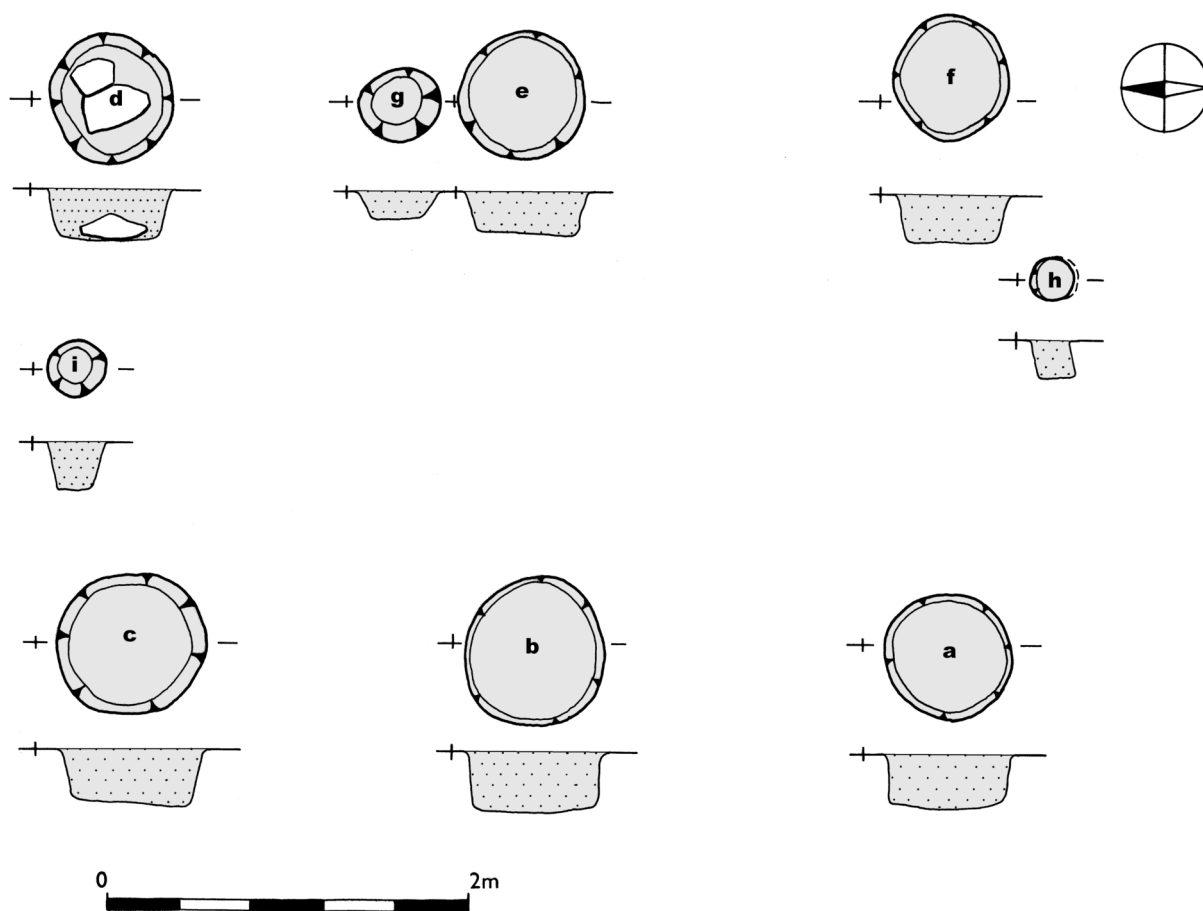
Půdorys nadzemního domu byl zachycen na buldozerem skryté ploše začátkem března asi 220 m severovýchodně od předchozí chaty a byl situován na severním až severovýchodním svahu návrší (*obr. 1*). Na ploše, kde podloží tvořila okrová sprašová hlína, se rýsovaly výrazné tmavé kruhové skvrny vyplněné četnou mazanicí. Plocha mezi sloupovými jámami byla souvisle ručně začištěna na sondu o rozměrech 7 × 5,5 m. Na ploše bylo odhaleno celkem 9 sloupových jam, z nichž půdorys bezpečně tvořilo šest sloupových jam (A až F), které měly značně velké průměry od 60 do 80 cm. Jejich zahloubení se pohybovalo od 25 do 35 cm. Uspořádány byly do dvou řad po třech, kde tyto řady tvořily delší stěny domu a osa byla přesně ve směru sever–jih (*obr. 4 a 5*). Sloupy tvořené půdorys měřený od středů jam měl rozměry 4,50 × 3,10 m a měl plochu 13,95 m².

Jamka A měla průměr 70 cm, kruhový tvar, kolmé stěny a rovné dno v hloubce 30 cm. Vybráno bylo 7 atypických zlomků keramiky a 104 ks mazanice o celkové váze 1500 g. Jamka B měla mírně oválný tvar s delší osou 80 cm, kolmé stěny a téměř rovné dno s hloubkou 35 cm. Vyzvednuto bylo 33 zlomků keramiky (3 byly datující) a 305 ks mazanice o váze 7390 g. Jamka C měla kruhový tvar o průměru 80 cm, téměř kolmé stěny a rovné dno zahlubující se 30 cm. Z ní bylo získáno 35 zlomků nádob (5 bylo typických), 2 zlomky keramického závaží a 154 ks mazanice o celkové váze 3180 g. Jamka D měla kruhový tvar o průměru 70 cm, téměř kolmé stěny a rovné dno zahlubující se 30 cm. Při dně objektu ležely dva kameny, které snad původně těsnily kůl nebo jej podkládaly. Z výplně bylo vybráno 8 zlomků keramických závaží, valounový křemenný drtič a 249 ks mazanice o váze 3160 g. Jamka E měla rovněž kruhový půdorys s průměrem 70 cm, kolmé stěny a rovné dno zahlubující se 25 cm. Získáno bylo 10 atypických zlomků keramiky a 144 ks mazanice o celkové váze 2500 g. Poslední jamka F měla kruhový půdorys s průměrem 65 cm, téměř kolmé stěny a rovné dno v hloubce 30 cm. Získána byla kolekce obsahující 4 atypické zlomky keramiky a 158 ks mazanice o váze 2220 g. Výplň všech šesti jam byla shodná tmavě šedá hlinitá s drobnými uhlíky a množstvím mazanice koncentrované především u stěn jamek. Jamka G ležící v severním sousedství jámy E byla oproti ostatním menší, měla mírně oválný půdorys s osou dlouhou 40 cm, šikmé stěny a rovné dno v hloubce 15 cm. Výplň byla šedá až tmavošedá, hlinitá s ojedinělou s mazanicí. Získány byly 2 zlomky keramiky a 3 ks drobné mazanice (29 g). Pokud souvisela s konstrukcí domu, mohla podpírat sloup v jámě E. Poslední dvě jamky v kratších stěnách domu byly výrazně menší. Jamka H v jižní stěně byla výrazně vysunuta od osy k východu,

měla průměr 25 cm, kruhový tvar, stěny šikmé a dno rovné zahloubené 20 cm. Výplň byla šedá hlinitá s drobnými uhlíčky a nebyly z ní získány žádné nálezy. Jamka I ležela ve středu severní stěny, měla kruhový tvar s průměrem 35 cm, šikmé stěny a rovné dno zahloubené 27 cm. Výplň byla šedá hlinitá s drobnými uhlíky a 2 ks mazanice.

Popis materiálu a datace

Celkově byl z výplně sloupových jam získán soubor obsahující 91 zlomků keramických nádob, valounový drtič, 10 zlomků závaží nejméně ze 3 jedinců a 1114 ks mazanice o celkové váze 20,4 kg. Po odečtení beztvarych zlomků převažují zlomky s otisky kulatiny o průměru 13–20 cm, v menší míře pak o průměru 3–7 cm. Dalšími početnějšími jsou otisky prken nebo fošen, zbývající jsou zastoupeny jen ojediněle. Bohužel datujícího materiálu je velmi málo. Dvě keramická jehlanová závaží z jamky D (obr. 13:5, 6) mají



Obr. 4. Mašovice, okr. Domažlice.
Půdorys sloupového domu 7



Obr. 5. Mašovice, okr. Domažlice.
Začištěná plocha s vybranými
sloupovými jámami nadzemního
domu 7. Foto M. Metlička

tvary, které jsou časově průběžné a nepomůže ani značka-důlek na horní části jednoho z nich (*obr. 13:5*). Rozhodující pro datování objektu do časně laténské jsou čtyři slepené zlomky z jámy C pocházející z nádoby s baňatým tělem zdobeným vodorovnou řadou kolkových důlků lemovanou rýhami a pod tímto pásem se zachovanými třemi kolkou ve tvaru ležícího písmene S, mezi nimiž jsou svazky jemných svislých rýžek (*obr. 13:4*). Ze stejné nádoby bude nejspíše pocházet i zlomek výdutě s identickými svislými rýžkami (*obr. 13:3*). Střepy nesou stopy přepálení a byly vyrobeny na hrnčířském kruhu. Pro dataci je rozhodující výskyt kolkové výzdoby, především kolkou ve tvaru písmene S, který je typickým prvkem časně laténské (*Metlička – Chytráček 2004, 80; Šaldová 1971, 91; Soudská 1994, 61*), ale neposkytuje možnost bližšího datování v rámci tohoto období. Do časně laténské patří také zlomek složitěji profilovaného omfalového dna na silnějším střepe, kde omfalos je vytvořen oboustranným promáčknutím dna, kde vnitřní důlek je lemován hlubším žlábkem a povrch je tuhovaný (*obr. 13:1*). Tento typ den je znám již z pozdní doby halštatské Ha D2–3, kdy se hojně vyskytuje na miskách se zalomenou stěnou a někdy i na miskách oblých stěn se zataženým okrajem. Složitější profilace vytvořená několikerým promáčknutím je však typická až pro počátek doby laténské. Typickým prvkem stejného období je také vodorovné oblé žebro na hrdle lahvovité nádoby (*obr. 13:2*), která měla podobný tvar jako lahvovitá nádoba z hrobu 77 z Manětína-Hrádku, který je zařazen do závěrečné V. fáze pohřebiště a datován do LT A2 (*Soudská 1994, 61, Abb. B14:18*). Přesto, že jde o poměrně malý soubor, který můžeme bezpečně datovat do LT A, soudíme podle absence jakýchkoliv prvků odkazujících na předchozí vývoj ve stupni Ha D a podle analogie s hrobem 77 z Manětína-Hrádku, že sloupový dům lze datovat do závěru stupně LT A.

Zajímavým zjištěním je, že skoro všechny zlomky keramiky a také mazanice nesou stopu druhotného kontaktu s ohněm, což dává interpretační možnost, že dům zanikl náhle požárem. Bohužel, případné stopy po vnitřním vybavení se nepodařilo zjistit a je zřejmé, že podstatná část původního zánikového horizontu byla zničena dlouhodobou orbou.²

ZÁVĚR

Záchranný archeologický výzkum na trase přeložky silnice I/26 mezi Horšovským Týnem a Meclovem přinesl objev dvou rozdílných typů nejspíše obytných stavení na jediném sídlišti. Rozbor keramických nálezů ukázal, že polozemnici můžeme datovat do přelomu LT A/LT B a málo početný soubor ze sloupových jam nadzemní stavby do konce stupně LT A. S určitou rezervou tak můžeme oba objekty pokládat za současné a patřící jednomu sídelnímu horizontu.

Půdorys nadzemního domu z Mašovic datovaný na konec LT A je prozatím jediným prozkoumaným v jihozápadních Čechách. Stejně půdorysy odpovídající i rozměry jsou známy ze sousedního Bavorska, konkrétně z Regensburgu-Burgweitingu, kde mají širší typologickou škálu od čtyřkúlových po osmikúlové (*Zuber 2008, 170–172, Abb. 22*). Zahloubené chaty jsou typickým obydlím od počátku pozdní doby halštatské (Ha D2) po konec časně laténské. Polozemnice z Mašovic v rámci tohoto vývoje stojí na jeho samém konci a představuje pro jihozápadní Čechy prozatím nejmladší časně laténský soubor, který můžeme podle sekvence vytvořené V. Šaldovou (*1984, 326*) zařadit na konec vývojové řady.

Objevení tohoto sídelního areálu jen dokresluje bohatý a plynulý vývoj od mladší doby halštatské po konec časně laténské v mikroregionu Horšovského Týna. Určující pro charakter mikroregionu jsou soutoky hned několika vodních toků, které vytvářejí poměrně široké údolí s četnými návršími na jeho okrajích. V západním sousedství Horšovského Týna se do Radbuzy vlévají zde uváděný Černý a Mračnický potok a přímo ve městě se od jihu vlévá Lazecký potok a od severu přitéká potok Křakovský.

Současný stav poznání osídlení mikroregionu registruje doklady osídlení v centru města v areálu zámku (původního hradu). Na skalnaté ostrožně nad Křakovským potokem byla během několikaletého výzkumu zachycena kulturní vrstva s doklady osídlení v Ha C–Ha D (*Krušínová – Durdík 1992, 41*), poloha naznačuje, že mohlo jít o výšinné sídliště. Přibližně 100–150 m JVV odsud byly v jižní části náměstí v roce 1993 ve výkopech pro pokládku elektrických kabelů zachyceny vedle objektů 12.–13. století také větší sídlištní jámy s keramikou Ha C. Stejným směrem ve vzdálenosti 700 m bylo sběry P. Břicháčka na výrazném návrší severozápadně od polohy „Výhledy“ prokázáno osídlení Ha C/Ha D až LT A. Charakter polohy lokalitu řadí mezi výšinná sídliště. Jižně od města (1,7 km od centra) v povodí Lazeckého potoka byla západně od silnice do Domažlic prozkoumána orbou silně narušená chata o rozměrech 3,80 × 3,20 m pocházející z počátku pozdní doby halštatské (*Břicháček 1997, 64*). Nejrozsáhlejší výzkum zatím proběhl na výšinné lokalitě u kostela sv. Anny asi 1,9 km JZZ od středu města. V trase

² Soubor nálezů z objektu 7 je uložen v ZČM Plzeň, inv. č. P 58375–58395.

silnice zachycené dvojnásobné ohrazení a několik dalších objektů pochází z Ha C/Ha D1 a vně ohrazení zachycené zahloubené chaty z Ha D3/LT A (*Chytráček – Metlička 2004*, 170–172, Abb. 42). Obraz osídlení dokresluje výšinná lokalita na „Mlýnském vrchu“ na rozhraní katastrů Meclova a Mašovic vzdálená jen 1,7 km JZZ od popisovaných objektů na návrší u Mračnického potoka. V roce 1988 byla při stavbě přečerpávací stanice vodárny prozkoumána část plochy na východním okraji vrcholové plošiny, kde byla zachycena poměrně bohatá kulturní vrstva s keramikou nynické kultury a z přelomu Ha D1/2 (*Bašta – Bašťová 1992*, 92; *Chytráček – Metlička 2004*, 191–193, Abb. 65).

Spolu s nálezy polozemnice a nadzemního sloupového domu z Mašovic máme v mikroregionu sedm halštatských a časně laténských lokalit. Pro tak malou oblast je zajímavý výskyt hned čtyř výšinných lokalit, z nichž na jedné (u sv. Anny) jsou prokázány dva horizonty osídlení.

LITERATURA

- Bašta, J. – Bašťová, D. 1992*: Meclov, okr. Domažlice, Výzkumy v Čechách 1989–90, 92.
- Bašta, J. – Bašťová, D. – Bouzek, J. 1989*: Die Nachahmung einer attisch rotfigurigen Kylix aus Pilsen-Roudná, Germania 67, 463–476.
- Břicháček, P. 1997*: Horšovský Týn, okr. Domažlice, Výzkumy v Čechách 1993–95, 64.
- Demek, J. a kol. 1987*: Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Praha.
- Chytráček, M. – Metlička, M. 2004*: Die Höhensiedlungen der Hallstatt- und Latènezeit in Westböhmen. Památky archeologické - Supplementum 16. Praha.
- Čedíková, E. – Metlička, M. 2004*: Sídlištní nálezy horizontu Vrhaveč-Jíkalka z Mašovic, okr. Domažlice, Sborník Západočeského muzea v Plzni, Historie 17, 67–81.
- Krušinová, L. – Durdík, T. 1992*: Horšovský Týn, okr. Domažlice, Výzkumy v Čechách 1988–89, 40, 41.
- Metlička, M. 1997*: Horšovský Týn, okr. Domažlice, Výzkumy v Čechách 1993–95, 65.
- Mikyška, R. 1968*: Geobotanická mapa ČSSR. Praha.
- Quitt, E. 1971*: Klimatické oblasti Československa. Studia geographica 16. Brno.
- Schwappach, F. 1979*: Zur Chronologie der östlichen Frühlatène-Keramik. Die Keramik der Latène-kultur. Band 2. Bad Bramstedt.
- Soudská, E. 1994*: Die Anfänge der keltischen Zivilisation in Böhmen. Praha.
- Šaldová, V. 1971*: Pozdně halštatské žárové hroby v západních Čechách a jejich vztah k současným mohylám, Památky archeologické 62, 1–134.
- Šaldová, V. 1984*: Časně laténské sídliště v Bolešínách, okr. Klatovy, Památky archeologické 75, 304–330.
- Zuber, J. 2008*: Neue Befunde zur eisenzeitlichen Besiedlung in Regensburg-Burgweinting. In: Beiträge zur Archäologie in der Oberpfalz und in Regensburg. Band 8. Büchenbach, 147–208.

DIE NOTGRABUNG VON FRÜHLATÈNEZEITLICHEN WOHNOBJEKTEN BEI MAŠOVICE, BEZ. DOMAŽLICE

Binnen der archäologischen Notgrabung bei Mašovice, Bez. Domažlice wurden zwei unterschiedliche Typen von Wohnbauten – Grubenhäusern mit der Fläche von 16,6 m² (Abb. 2 und 3) und ein oberirdisches Haus mit sechs Pfählen und der Fläche von 13,95 m² (Abb. 4 und 5) entdeckt. Die Analyse von keramischen Bruchstücken hat angedeutet, dass das Grubenhaus in die Zeitwende der Stufen LT A/LT B (Abb. 6–12) und der wenig zahlreiche Fundkomplex aus dem zweiten Bau vermutlich in das Ende der Stufe LT A (Abb. 13) datiert werden können. Die Oberflächensammlungen aus der kulturellen Schicht auf den umliegenden Feldern erlauben die Voraussetzung, dass beide untersuchte Objekte zu einer Siedlung gehören. Der Fundort selbst stellt einen Teil des reich besiedelten Mikroareals auf dem Gelände der Stadt Horšovský Týn und in seiner unmittelbaren Umgebung mit den Siedlungsfunden von der Stufe Ha C bis zur Zeitwende von Stufen LT A/LT B dar.

Abb. 1. Mašovice, Bez. Domažlice. Die Karte mit den Lagen von Grundrissen der Bauten: 1 – Objekt Nr. 1, Grubenhaus; 2 – Objekt Nr. 7, Grundriss des oberirdischen Pfahlhauses

Abb. 2. Mašovice, Bez. Domažlice. Der Grundriss mit Schnitten durch die eingetieft Hütte Nr. 1

Abb. 3. Mašovice, Bez. Domažlice. Das erarbeitete Grubenhaus, Objekt Nr. 1

Abb. 4. Mašovice, Bez. Domažlice. Der Grundriss des Pfahlhauses Nr. 7

Abb. 5. Mašovice, Bez. Domažlice. Die abgekratzte Fläche mit ausgehobenen Pfahlgruben des oberirdischen Hauses Nr. 7

Abb. 6. Mašovice, Bez. Domažlice. Die Funde aus dem Grubenhaus Nr. 1. 1–2 – Verputzung der Oberfläche; 3–21 – Gestalten der Nutzkeramik aus der Verfüllung. Erklärungen zur Abb. 6–13: ● die auf der Töpferscheibe erzeugte Keramik; ■ die aus dem Graphitton erzeugte Keramik; ▲ die Oberflächenverarbeitung mit Graphit

Abb. 7. Mašovice, Bez. Domažlice. Gestalten der Nutzkeramik aus dem Grubenhaus Nr. 1

Abb. 8. Mašovice, Bez. Domažlice. Die feine, vor allem auf der Töpferscheibe erzeugte Keramik aus der Verfüllung des Grubenhauses Nr. 1 und das Kreisplättchen aus Schiefer (32)

Abb. 9. Mašovice, Bez. Domažlice. Schüsselförmige Gestalten aus dem Grubenhaus Nr. 1

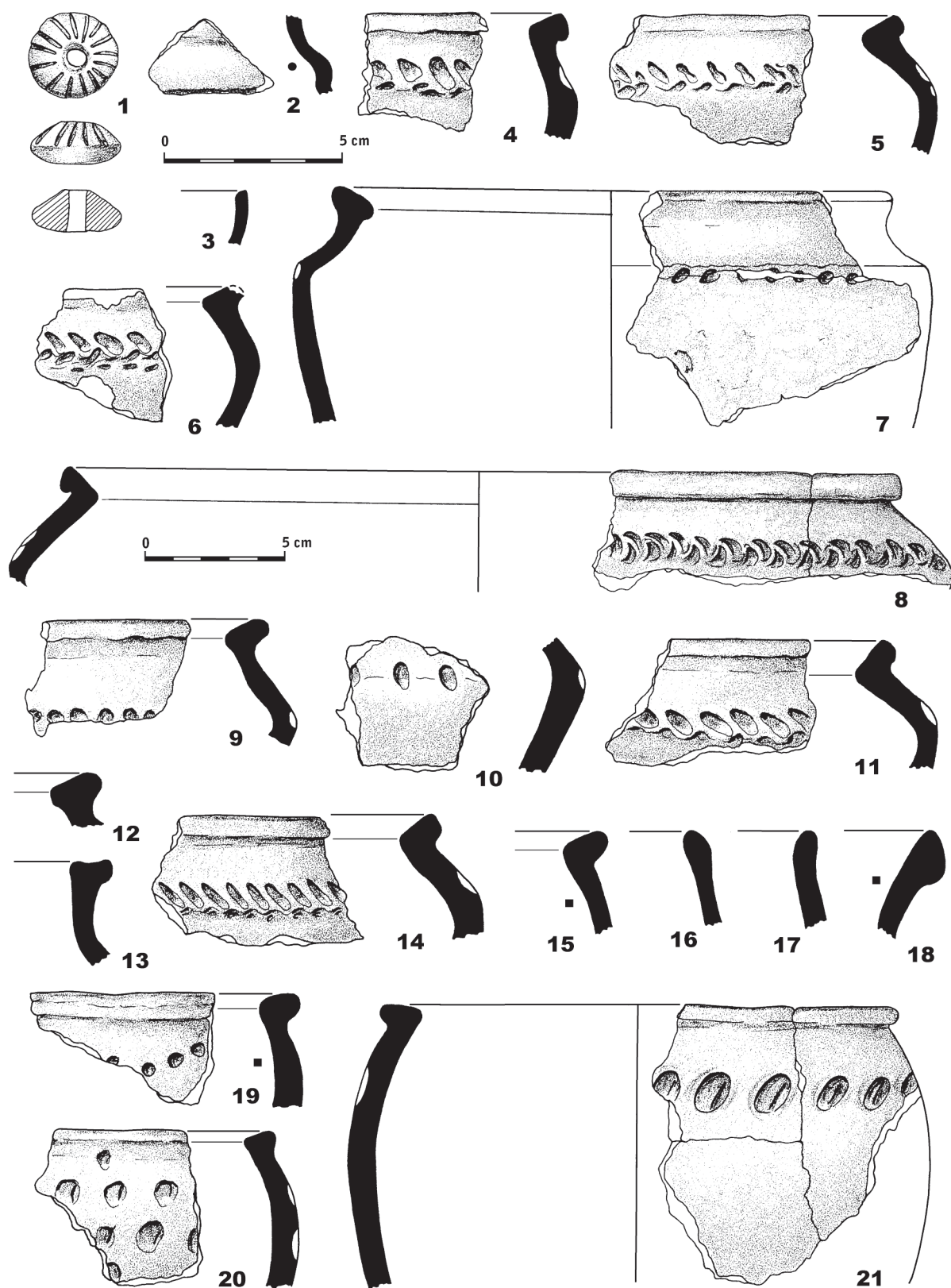
Abb. 10. Mašovice, Bez. Domažlice. Schüsselförmige Gestalten aus dem Grubenhaus Nr. 1

Abb. 11. Mašovice, Bez. Domažlice. Schüsseln mit runden Wänden mit dem flachen oder eingezogenen Rand aus dem Grubenhaus Nr. 1

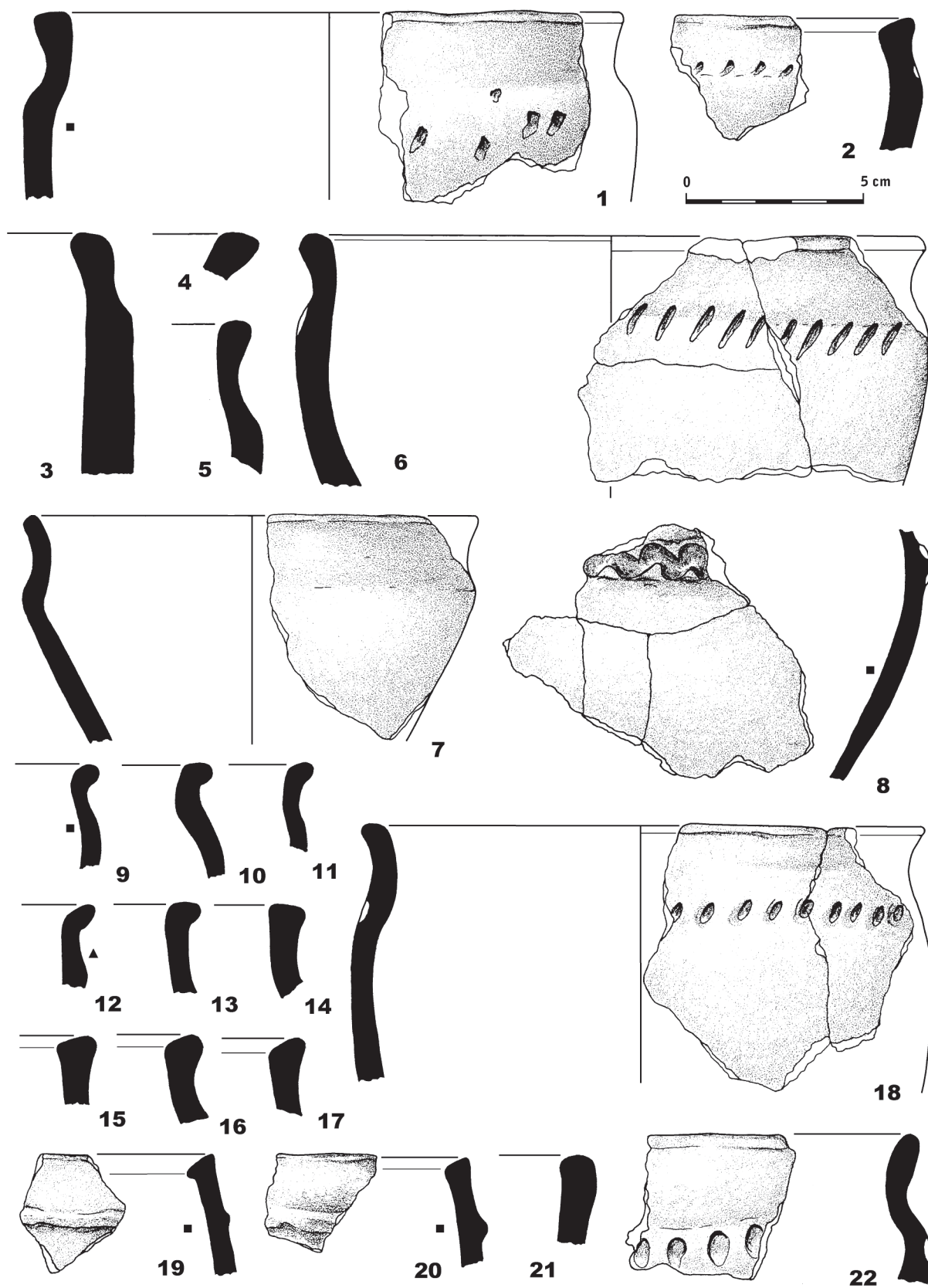
Abb. 12. Mašovice, Bez. Domažlice. Andere Funde aus dem Grubenhaus Nr. 1: 1–8 – keramische Spinnwirtel und ihre Bruchstücke; 9–10 – Verfüllung der Rinne längst der Ostwand; 11 – Verfüllung der kleinen Grube D; 12–14 –Intrusion der Keramik der jüngeren Bronzezeit

Abb. 13. Mašovice, Bez. Domažlice. Funde von Pfahlgruben des oberirdischen Hauses Nr. 7. 1–2 – die kleine Grube B; 3–4 – die kleine Grube C; 5–6 – die kleine Grube D

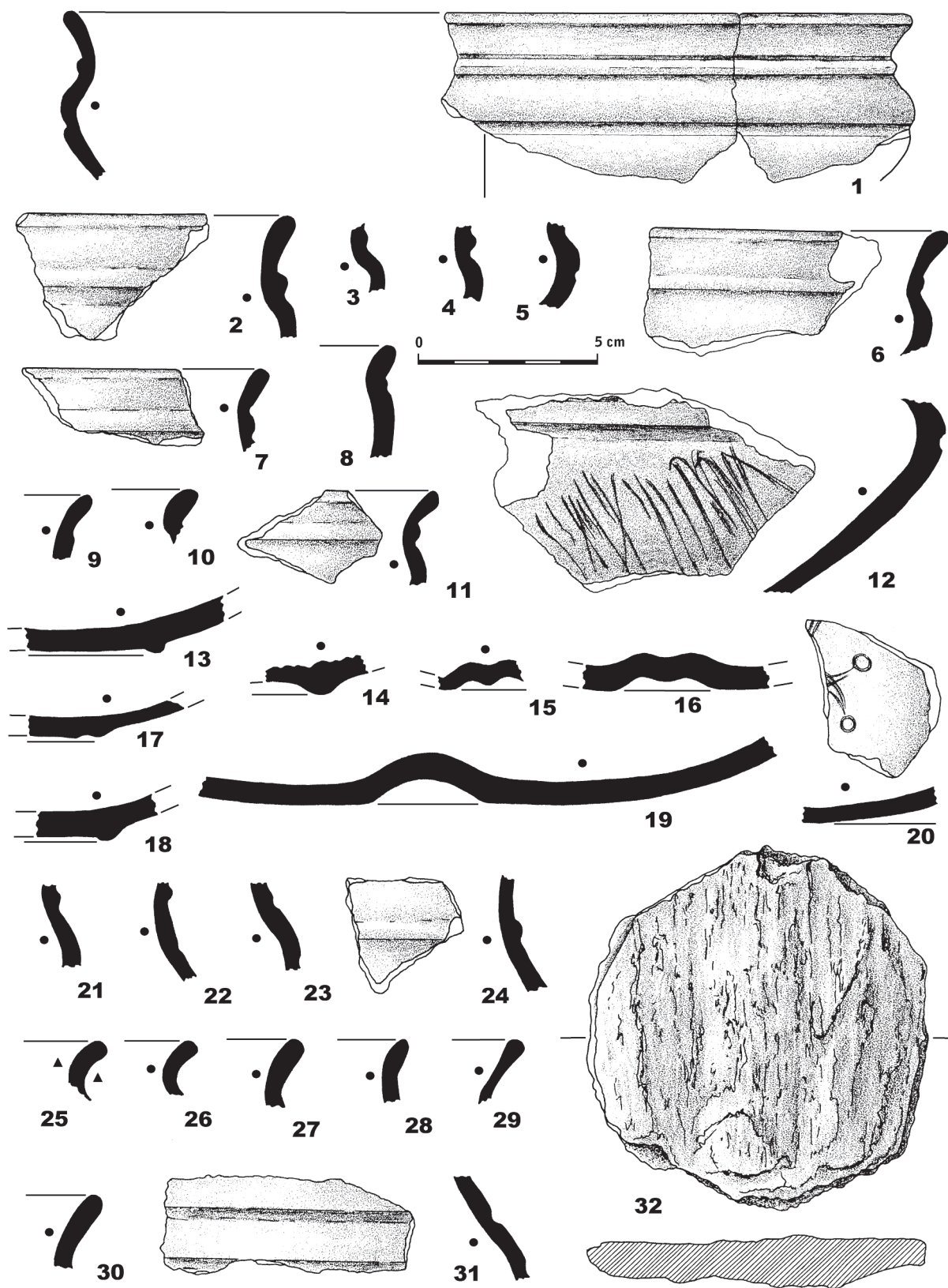
Taf. 1. Mašovice, Bez. Domažlice. Die statistische Übersicht von Bruchstücken der keramischen Gefäße aus der Verfüllung der eingetieften Hütte Nr. 1



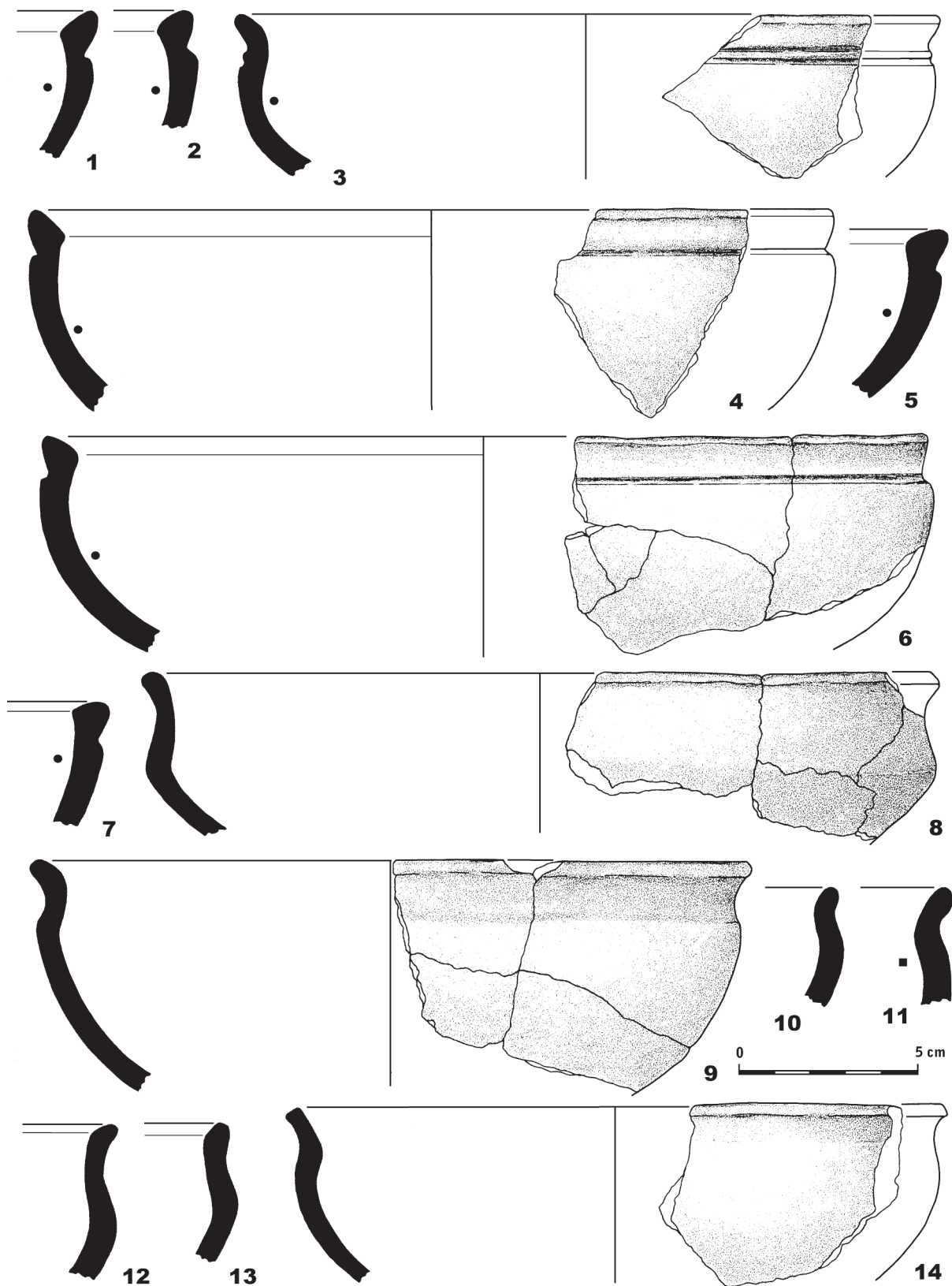
Obr. 6. Mašovice, okr. Domažlice. Nálezy z polozemnice 1. 1–2 – začišťování povrchu; 3–21 – tvary užitékové keramiky z výplně. Vysvětlivky k obr. 6–13: ● – keramika točená na kruhu; ■ – keramika vyrobená z tuhové hlíny; ▲ – tuhování povrchu



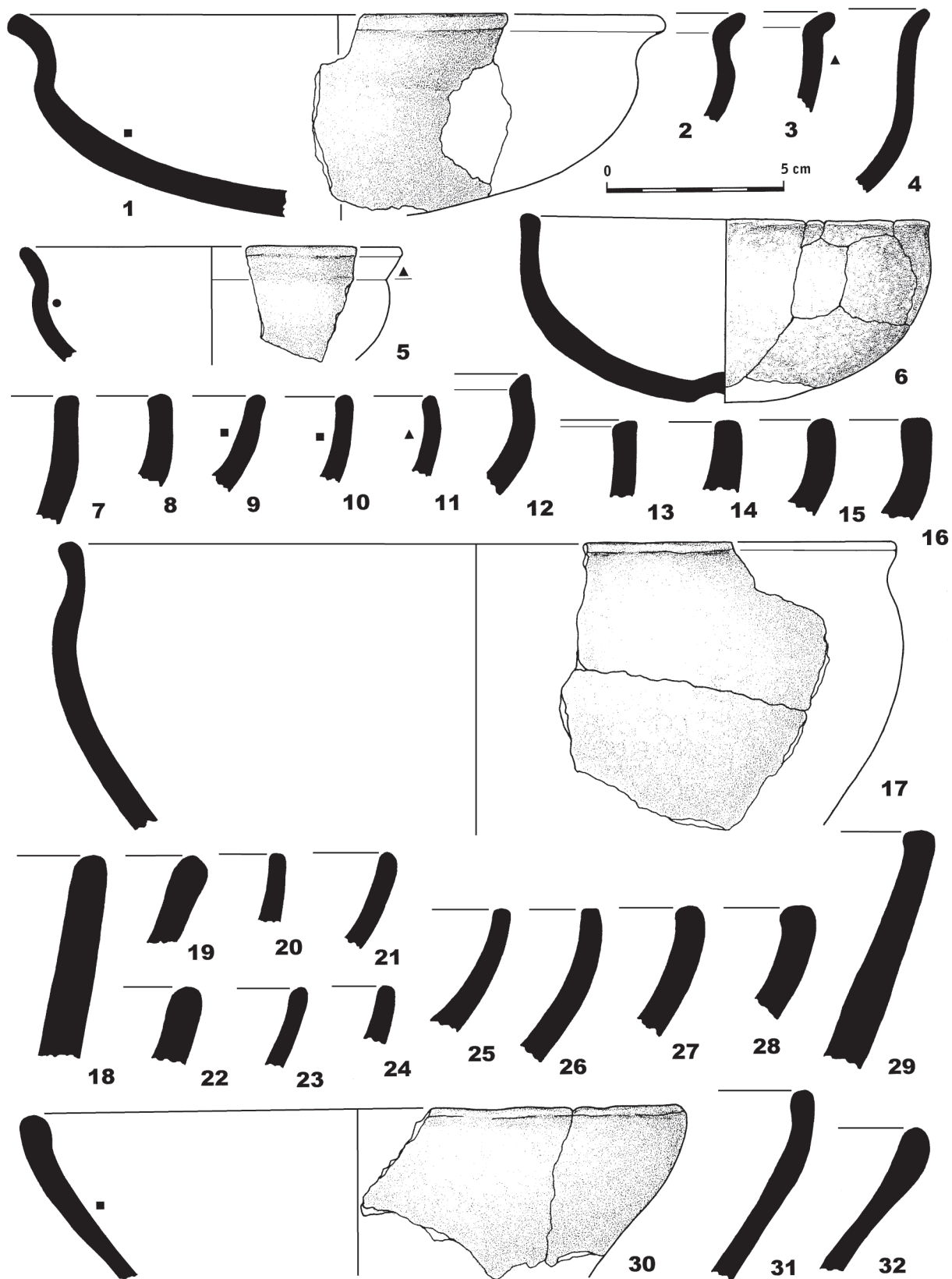
Obr. 7. Mašovice, okr. Domažlice. Tvary užitékové keramiky z polozemnice 1



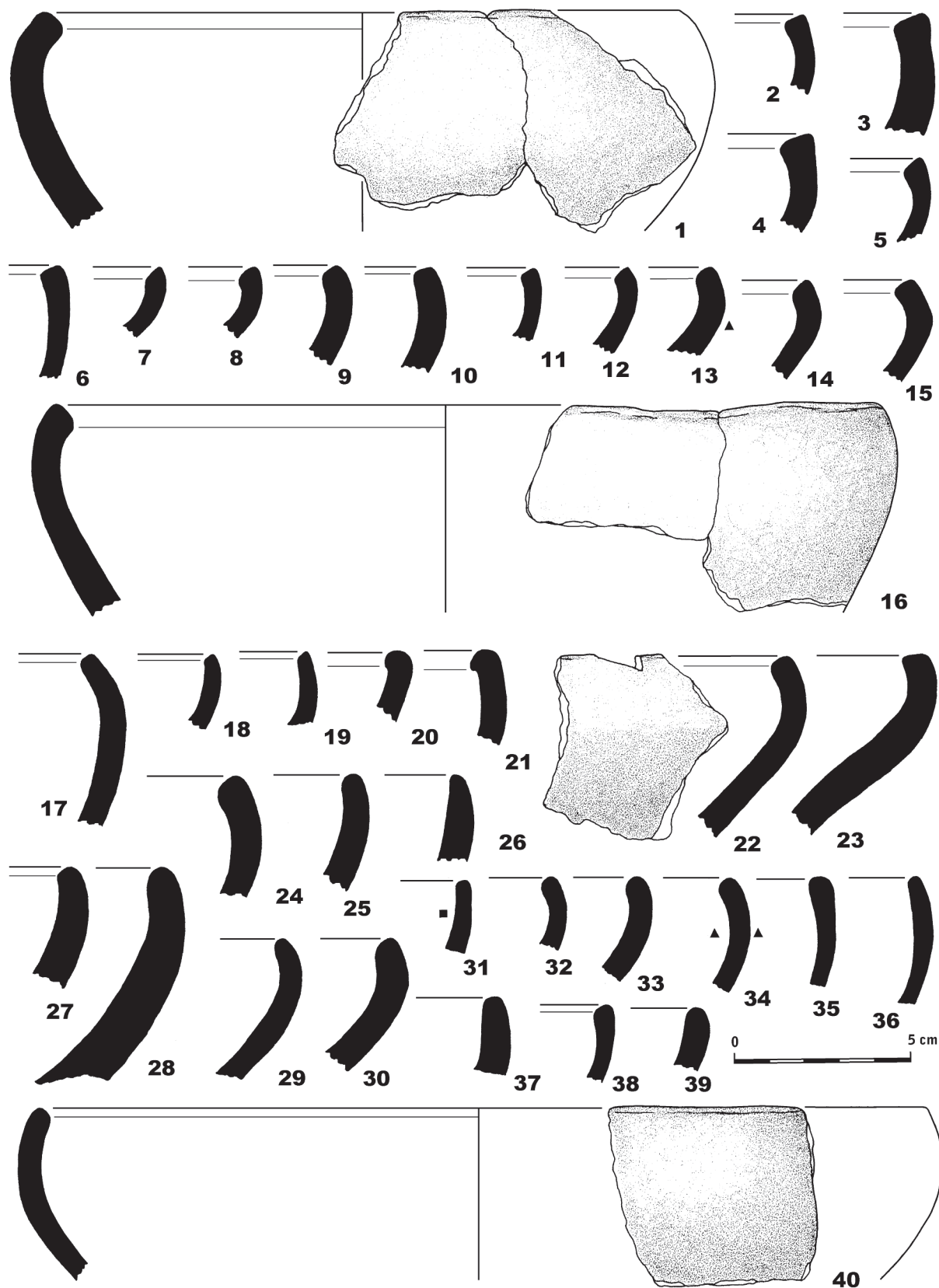
Obr. 8. Mašovice, okr. Domažlice. Jemná, převážně na kruhu robená keramika z výplně polozemnice 1 a kruhová břidlicová destička (32)



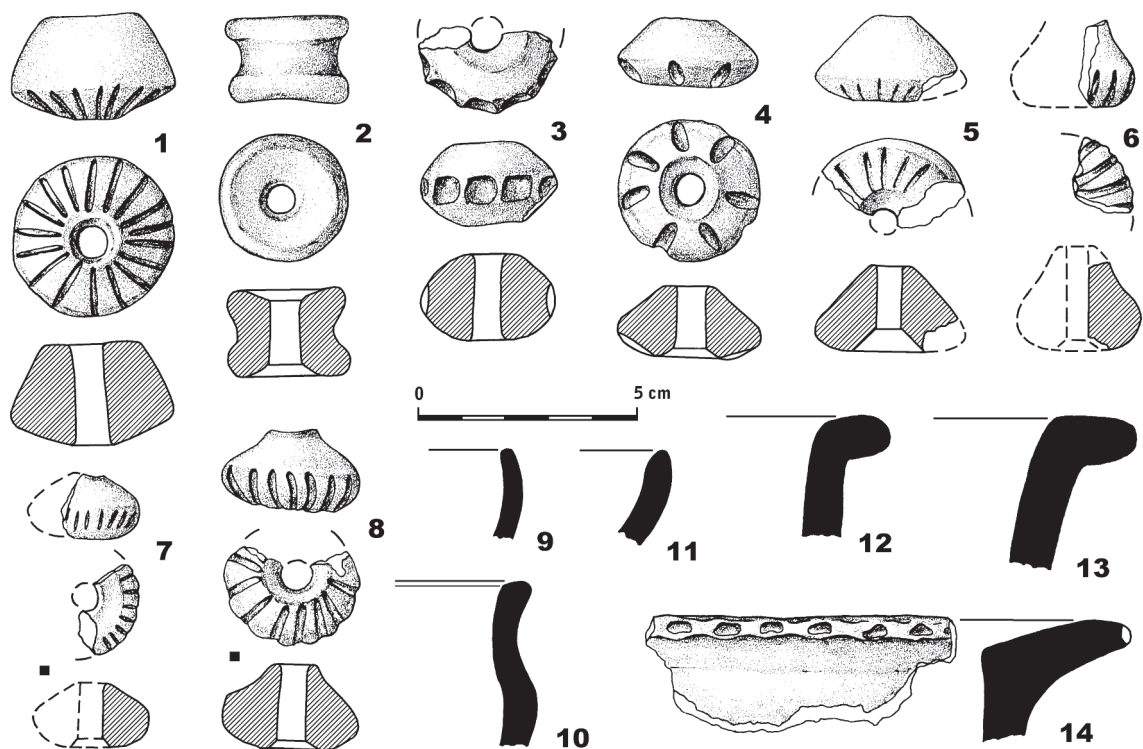
Obr. 9. Mašovice, okr. Domažlice. Mísovité tvary z polozemnice 1



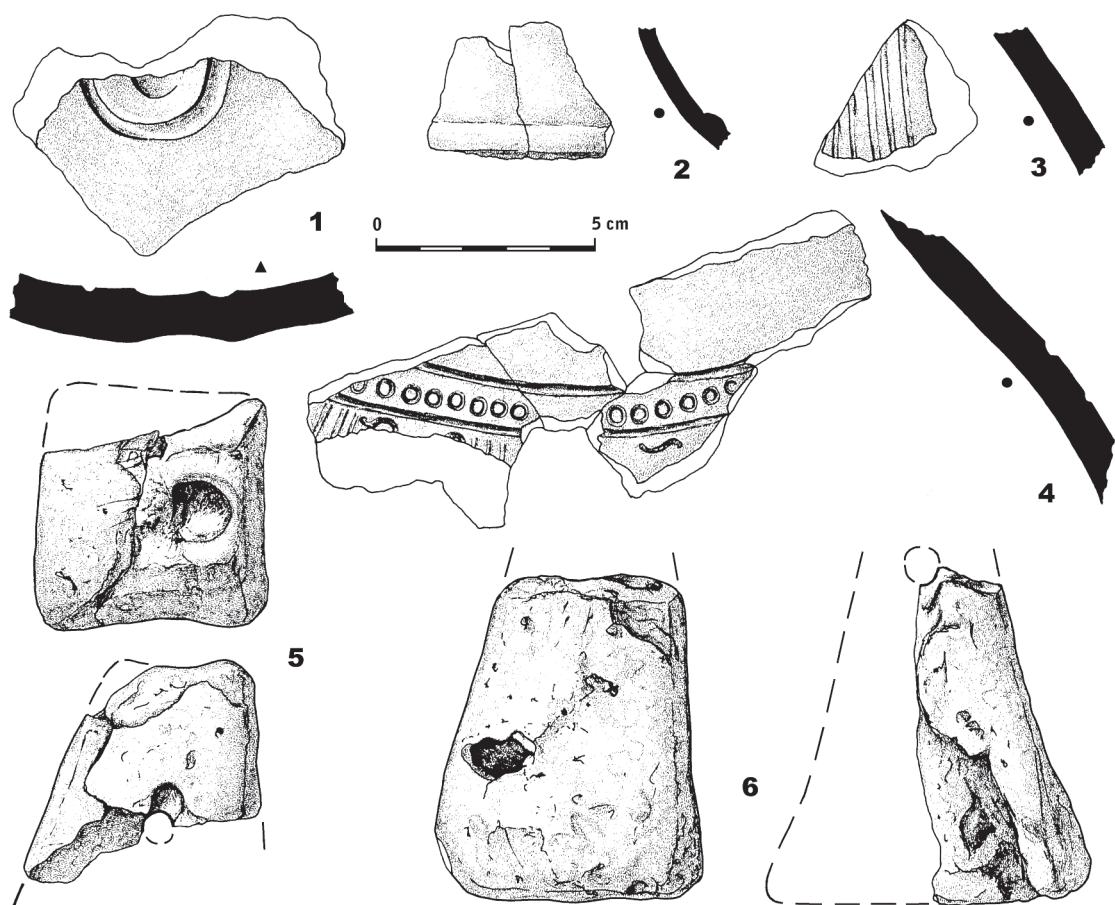
Obr. 10. Mašovice, okr. Domažlice. Mísovité tvary z polozemnice 1



Obr. 11. Mašovice, okr. Domažlice. Misky oblých stěn s rovným a zataženým okrajem z polozemnice 1



Obr. 12. Mašovice, okr. Domažlice. Ostatní nálezy z polozemnice 1: 1–8 keramické přesleny a jejich zlomky; 9–10 – výplň žlabu podél východní stěny; 11 – výplň jamky D; 12–14 – intruze mladobronzové keramiky



Obr. 13. Mašovice, okr. Domažlice. Nálezy ze sloupových jam nadzemního domu 7. 1–2 – jamka B; 3–4 – jamka C; 5–6 – jamka D. Obr. 6–13 kreslila P. Peterková